

Dooradering & Water

Beheerpakketten Agrarisch Natuur- & Landschapsbeheer 2023

Versie: 14 november 2022 (Wijzigingen voorbehouden)

13 Kruidenrijke graslandrand & duurzaam slootbeheer

Introductie

Graslandranden zijn bedoeld ter verbetering van de waterkwaliteit en de biodiversiteit in en rondom de sloot. Ze worden niet bemest en later gemaaid. Graslandranden brengen daarnaast in het voorjaar een mozaïekpatroon terug in het cultuurlandschap. Ze bieden voedsel, veiligheid en voorplantingshabitat. Vogels en eenden vinden er een veilige broedgelegenheid en voedsel voor kuikens. Vlinders, bijen en hommels en andere insecten profiteren van het aanbod van bloemen. Hazen en jonge reeën kunnen er in schuilen. Doordat deze randen niet bemest worden, spoelen er minder nutriënten uit naar het oppervlaktewater. De rand fungeert hierbij als buffer. De combinatie van de kruidenrijke graslandrand met duurzaam slootbeheer, verbeterd het leefgebied voor vissen en amfibieën etc. in en rondom de sloot. Duurzaam slootbeheer bestaat altijd uit de combinatie van ecologisch slootschonen en baggeren met de baggerpomp.

Beheervoorwaarden

- De graslandrand is vanaf de insteek van de watergang 3, 4 of 5 meter (keuze deelnemer) breed.
- De graslandrand ligt t/m 2028 op dezelfde plek en mag in die periode niet worden gescheurd en/of gefreesd.
- Uitsluitend pleksgewijs gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de oppervlakte, via handmatige bestrijding.
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit lijst b (zie www.itlegemidden.nl) zijn in een transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- De graslandrand wordt jaarrond niet geklept, bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
- Maaien is niet toegestaan voor 15 juni.
Koppakkers smaller dan 15 meter mogen voor 15 juni tot 1 meter uit de slootkant worden meegemaaid.
I.v.m. verdringen van witbol kan in overleg met het collectief eerder (periode 22 mei – 1 juni) worden gemaaid.
- Beweiding is altijd toegestaan.
- Het slootvuil mag gelijk worden afgevoerd; of anders boven de insteek (niet in het talud) worden neergelegd. Dit biedt slootdieren de gelegenheid terug te kruipen in de sloot
- Slootvuil bij voorkeur na 48 uur verwijderen; of anders voor 1 april verwerken d.m.v. bv. een wallenfrees.
- Op de aangrenzende sloten wordt duurzaam slootbeheer (ecologisch slootschonen + baggeren met baggerpomp) toegepast. *Deze voorwaarde is n.v.t. wanneer de watergang door bv. het waterschap wordt onderhouden.*

Pakketten

Kruidenrijke graslandrand inclusief duurzaam slootbeheer
Kruidenrijke graslandrand exclusief duurzaam slootbeheer

Tarief/ha	3 meter	4 meter	5 meter
	c.1) €	c.2) €	c.3) €
	c.4) €	c.5) €	c.6) €

Duurzaam slootbeheer – Ecologisch slootschonen

Introductie

Ten behoeve van de flora en fauna in de sloot blijft ieder jaar een deel van de vegetatie in de sloot staan, het is dus niet de bedoeling om de sloot volledig te schonen.

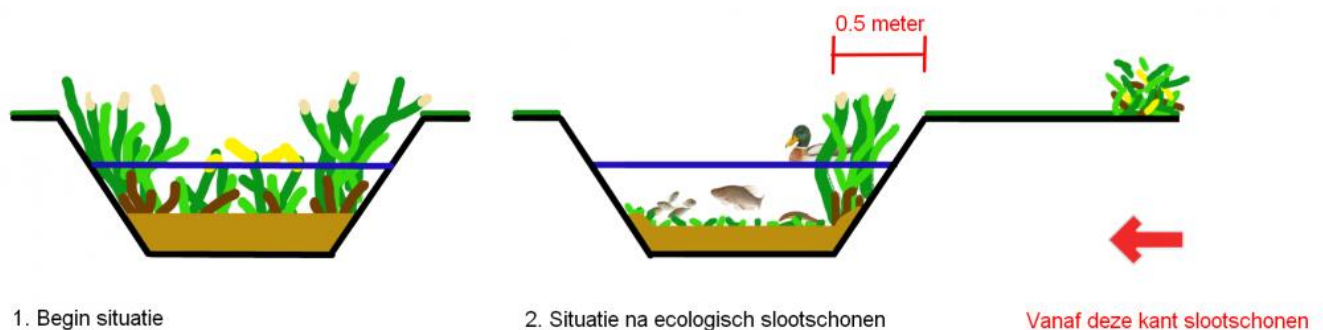
Er wordt op één kant van het talud niet geschoond. De maaikorf wordt idealiter aan de overzijde van de sloot ingezet en halverwege de sloot of 0,5 m voor het talud omhoog gehaald (het is de bedoeling dat 25 – 75% van de vegetatie blijft staan). Hierdoor kunnen vissen voor de maaikorf weg komen en worden ze niet tussen de vegetatie geklemd en op de kant gezet. Bij brede sloten is het praktisch om vanuit het midden van de sloot naar de aanliggende oever toe te werken. Doordat het grootste deel van de sloot wordt geschoond, blijft de waterdoorstroom gegarandeerd. Er wordt geadviseerd om elk jaar het talud waar niet geschoond wordt om te wisselen.

foto links: Vanuit het midden naar de trekker toewerken / foto rechts: vanaf de overzijde beginnen en 0,5 meter voor talud omhooghalen.

Ecologisch slootschonen

- De meest geschikte periode van slootschonen is 15 augustus – 1 november.
- Sloten worden gefaseerd geschoond, bij voorkeur volgens slotenplan. Dat betekent het ene jaar de ene kant plus 1 talud, het andere jaar de andere kant plus 1 talud. Bij het slootschonen wordt gebruik gemaakt van een maaikorf of een eco-reiniger.
- Een werpradslootreiniger is niet toegestaan omdat deze de het slootvuil over de bemestingsvrije rand van het perceel verspreidt.
- 25-75% van de slootvegetatie blijft staan. Dat betekent dat sloten met de korf of eco-reiniger geschoond worden boven de bodem, en vanaf één kant.
- Talud aan 1 kant van de sloot meemaaien met maaikorf. Klepelen in de beheereenheid of het talud is niet toegestaan. Uitzondering hierop is het klepelen in het talud achter de draad als dit noodzakelijk is voor het verwijderen en kort houden van boom- en struikopslag.
- Het slootvuil mag gelijk op de kipper worden afgevoerd; of anders boven de insteek (niet in het talud) worden neergelegd. Dit biedt slootdieren de gelegenheid terug te kruipen in de sloot
- Het heeft de voorkeur dat het slootvuil na 48 uur wordt verwijderd; of anders voor 1 april verwerkt d.m.v. bv. een wallenfrees.

Figuur 1: aanbevolen werkwijze ecologisch slootschonen.

Gebiedscoöperatie It Lege Midden U.A

Postbus 25
8490 AA Akkrum

T 0566-700207
E info@itlegemidden.nl

KVK 62091875
IBAN NL51 RABO 0301 4355 61

Duurzaam slootbeheer – Baggeren met de baggerpomp

Introductie

Met baggeren wordt de nutriëntrijke bagger uit de sloot verwijderd waardoor de afvoercapaciteit verbetert en de nalevering van nutriënten uit de waterbodem aan het oppervlaktewater afneemt. Er wordt rekening gehouden met de ecologische kwaliteit en diversiteit aan soorten in de sloot.

Baggerspuiten is bedoeld om delen van de sloot op diepte te houden en de baggerlaag niet te dik te laten worden. Bij ecologisch slootschonen wordt er weinig tot geen bagger uit de sloot gehaald waardoor het nodig is om de paar jaar te baggeren met de baggerpomp. Tijdens het baggeren wordt variatie in de dikte van de baggerlaag aangebracht zodat soorten als modderkruiper geschikt leefgebied houden. De baggerlaag is in ideale omstandigheden variërend van 10 – 50 cm dik.

Beheervoorwaarden

- De baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd tussen 15 augustus en 1 november.
- Bagger wordt met inachtneming van de mestvrije zone op de aangrenzende landbouwgrond gespoten.
- Bij brede sloten (>7-8 meter) zijn twee voren toegestaan, anders één voor.
- Sloten worden één keer per zes jaar gebaggerd i.c.m. ecologisch slootschonen. Dit gebeurt volgens een slotenplan.
- Er wordt alternerend gebaggerd waarbij er stukken hoger of lager worden gebaggerd om variatie in baggerdikte te creëren. Een baggerdikte variërend tussen 10-50 cm is optimaal.
- Baggeren gebeurt richting een open einde; of anders wordt zo'n 10 meter voor een dam gestopt en vanaf de dam teruggewerkt.

Uitvoering Baggeren met baggerpomp

Op aanwijzen van het collectief zal een sloot eens per 4-5 jaar in mozaïekvorm gebaggerd worden. Hierbij wordt alternerend gebaggerd waarbij er beurteilungen om de 25-50 meter, 10 cm en 50 cm slib blijft zitten.

Het collectief zal de opdracht en uitvoering van het baggeren met de baggerpomp aan een loonwerker verstrekken.

De betaling zal rechtstreeks via het collectief aan de loonwerker gebeuren.

De loonwerker en deelnemer bepalen onderling het moment van uitvoering.

Uitvoering hiervan moet in de periode tussen 15 augustus – 1 november plaatsvinden.

13 Botanisch waardevol grasland

Introductie

Botanische graslanden zijn belangrijk vanwege hun botanische waarde, en daarnaast zijn ze ook voor de fauna belangrijk. Botanisch grasland kan een belangrijke bijdrage leveren aan de leefomgeving van vogels, insecten, amfibieën en kleine zoogdieren. Het gaat vaak om typisch 'ouderwets' grasland met een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron voor dieren: de aanwezige nectar trekt insecten aan die op hun beurt voedsel kunnen vormen voor diverse boerenlandvogels.

Het streven is dat er zo'n 15-20 verschillende grassen en kruiden per 25 m² aanwezig zijn.

Beheervoorwaarden

- Pakket is mogelijk op percelen waar dit pakket t/m 2022 is toegepast, of op percelen met type 3, bloemrijk grasland.
- Uitsluitend pleksgewijs gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de oppervlakte, via handmatige bestrijding; en buiten de rustperiode.
- Minimaal 8 verschillende indicatorsoorten uit lijst b (zie www.itlegemidden.nl) zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht. (uitgezonderd duurzaam slootbeheer)
- Het grasland mag jaarrond niet worden gescheurd en/of gefreesd.
- *Pakket a:* Van 15 juni tot 1 oktober is beweiding toegestaan met een maximale veebezetting van 2 GVE/ha. Bijvoeren is niet toegestaan.
- *Pakket b:* Beweiding is van 1 augustus tot 1 maart toegestaan. Bijvoeren is niet toegestaan.
- Klepelen is niet toegestaan.
- Maaien toegestaan vanaf 15 juni.
- Op de aanliggende sloten wordt duurzaam slootbeheer (ecologisch slootschonen + baggeren met de baggerpomp) toegepast.

Pakketten

	<u>Tarieven / ha</u>
a) Botanisch weiland	€
b) Botanisch hooiland	€